

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Soltészné Dr. Nagy Katalin ügyvéd (1089 Budapest, Korányi Sándor u. 3/B.) által képviselt felperes címe (felperes címe) felperesnek, a Dr. Sáhy Erzsébet ügyvéd (4150 Püspökladány, Bocskai u. 15/B. I. lph. fszt/1.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, 14 596 183 Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2007. október 17-én meghozott 7.G.40.088/2007/3. számú ítélete ellen, az alperes részéről 4. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 2007. október 17-én meghozott, 3. sorszámu ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1 317 180 Ft-ot és annak (az ítéletben részletezettek szerinti) késedelmi kamatát, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

A felperest az alperes javára 670 626 Ft részperkötség, az állam javára pedig 796 769 Ft le nem rótt kereseti eljárási illeték, míg az alperest 79 031 Ft le nem rótt kereseti illetéknek az állam javára történő megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint a vámkezelés vállalkozásával (is) foglalkozó felperes készfizető kezelést vállalt a 2000. június 19. és 2000. december 28. közötti időszakban Magyarországra érkezett, kínai eredetű ruházati termékek vámterheinek a megfizetésére.

A Magyarországra vasúton, konténerekben érkezett vámárut a ... számú Vámhivatal nyilvántartásba vette, majd annak továbbítását rendelte el a vámkezelési kérelemben megjelölt ... számú Vámhivatalhoz. A vámárut tartalmazó konténerek közül hármat az alperes fuvarozott.

A fuvarozásra átvett vámárut azonban az alperes a rendeltetési vámhivatalnál vámkezelésre nem mutatta be, ezáltal a vámárut vámkezelés nélkül, jogellenesen kerültek a belföldi kereskedelmi forgalomba.

A ... számú Fővámhivatal a 2005. június 28-án meghozott ..., a ..., a ..., a ...,

a ... és a ... számú határozataiban a felperest, mint kezest, az ugyanezen a napon meghozott ..., a ..., a ..., a ..., a ... és a ... számú határozataiban pedig az alperest, mint fuvarozót összesen 2 391 129 Ft vámteher megfizetésére kötelezte.

A felperes az öt elmarasztaló elsőfokú közigazgatási határozatok ellen fellebbezést nyújtott be, a másodfokú közigazgatási hatóság azonban a fellebbezéssel támadott elsőfokú határozatokat helybenhagyta.

A jogerős közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránt a felperes keresetet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz, amely bíróság a 2006. november 13-án meghozott ... számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

A felperes a jogerős közigazgatási határozatokban megállapított fizetési kötelezettségének eleget tett, a kiszabott vámterheket megfizette.

Az alperes az öt elmarasztaló elsőfokú közigazgatási határozatok közül a ..., a ... és a ... számú határozatok ellen fellebbezést, majd az azokat elutasító jogerős közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránt keresetet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz.

A Fővárosi Bíróság a 2006. október 5-én meghozott ... számú és a 2007. február 28-án meghozott ... számú ítéleteivel az alperes által sérelmezett jogerős közigazgatási határozatokat - az elsőfokú határozatokra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte arra hivatkozással, hogy az azokban megjelölt konténereket nem az alperes fuvarozta, ezért az azokban szállított vámárak vámkezelésének elmaradásáért felelősség nem terheli.

A felperes a módosított keresetében 2 391 129 Ft és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni arra hivatkozással, hogy az alperes által fuvarozott, vámkezelésre nem került vámárak után, a készfizető kezesi szerződése alapján ilyen összegben teljesített fizetést a vámhatóság felé, amely összeget az alperes számára megtéríteni köteles a Ptk. 276.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint.

Az alperes a felperes módosított keresetének teljes mértékben történő elutasítását kérte. Egyrészt arra hivatkozott, hogy a módosított keresetben megjelölt konténerek közül hármat nem ő fuvarozott, ezért az azokban szállított vámárakért a felelőssége nem állapítható meg.

Másrészt a fuvarozásra általa is elismerten átvett másik három konténer tekintetében a kereset elutasítását arra hivatkozással kérte, hogy közte és a felperes között olyan jogviszony nem állt fenn, amelynek alapján a felperes az általa kifizetett vámterhek megtérítését tőle alappal követelhetné.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a keresetnek részben helyt adva az alperest 1 317 180 Ft és járulékai megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes csak állította, de nem bizonyította, hogy a módosított keresetében megjelölt vámhatározatokban szereplő valamennyi konténert az alperes fuvarozta. Ezért az alperest csak az általa elismert három konténer tekintetében lehetett a vámárak fuvarozójának tekinteni.

Az alperes által fuvarozott vámárak után kiszabott és a vámhatóságnak nem vitásan megfizetett vámterhek megtérítését viszont a felperes az 1995. évi C. törvény 125.§ (2) és

(4) bekezdései, valamint a Ptk. 276.§ (1) bekezdése alapján jogszerűen követelhetette az alperestől.

A jogviszony hiánya pedig az alperes marasztalásának azért nem képezhette akadályát, mivel a kezesi szerződés a kezes és a jogosult között jött létre, tehát a kezességet vállaló felperesnek - értelemszerűen - nem az alperessel, hanem a jogosulttal kellett szerződést kötnie. Annak alapján pedig, hogy a felperes az alperes által fuvarozott vámáruk után a vámterhet a készfizető kezessége alapján megfizette, azt „alappal regresszálta a Ptk. 276.§ (1) bekezdése alapján”.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozat - részben történő - megváltoztatását és a felperes teljes keresetének elutasítását kérte. Megismételte azt az állítását, hogy közte és a felperes között nem jött létre jogviszony. Annak hiányában pedig a felperes az általa ténylegesen fuvarozott konténerek vonatkozásában sem követelheti tőle a vámhatóságnak megfizetett vámterhek megtérítését.

Álláspontja szerint a felperes a Ptk. 276.§-án alapuló megtérítési igényét jogszerűen azzal szemben érvényesíthetné, akivel megállapodott a kezesség vállalásában, tehát akivel jogviszonyban állt. Mivel a felek között ilyen tartalmú megállapodás nem vitásan nem jött létre, ezért a felperes vele szemben megtérítési igényt jogszerűen nem érvényesíthetett.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást kellőképpen nem derítette fel, mivel elmulasztotta a felperes kötelezését azon megállapodások becsatolására, -„amelyek alapján kiadta készfizető kezesi nyilatkozatát”. Állította, hogy a tényállás kellő feltárása nélkül meghozott ítélet „életszerűtlen és jogilag megalapozatlan” döntést eredményezett.

A felperes a fellebbezésben előadottakra nem nyilatkozott.

A peres felek a másodfokú eljárásban tárgyalás tartását nem kérték. Ezért a Debreceni Ítéltábla az alperes fellebbezését a Pp. 256/A.§ (1) bekezdésének f) pontja, valamint a (2), (3), (4) bekezdései alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felek nem nyújtottak be fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes keresetét az 1 317 180 Ft marasztalási összeget és járulékait meghaladó részében elutasító rendelkezése ellen, ezért az a Pp. 228.§ (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett. A másodfokú bíróság pedig a sérelmezett ítéletet csak a fellebbezési kérelem korlátai között bírálta felül, a Pp. 253.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a felek jogvitájának elbírálásához szükséges mértékben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg és helytállóak voltak az abból levont jogi következtetései is. Az alperes fellebbezésében előadottak ugyanakkor nem szolgálhattak alapul az elsőfokú bíróság részéről eljárási szabálysértés nélkül meghozott, az irányadó anyagi jogi jogszabályoknak is mindenben megfelelő, megalapozott ítélet megváltoztatásához.

A perbeli jogvita elbírálása során még alkalmazandó, „A vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról” szóló 1995. évi C. törvény (Vtv.) 7.§ (1) bekezdése szerint a

vámteher megfizetésének biztosítása érdekében vámbiztosítékot kell nyújtani egyedi, vagy tevékenységi vámbiztosíték formájában.

A 7.§ (2) bekezdése szerint a vámbiztosíték - ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik - az annak nyújtására kötelezett választása szerint lehet - egyebek mellett - a vámhatóság által feljogosított szervezet kezességvállalása.

A Vtv. végrehajtásáról szóló, 45/1996. (III.25.) Korm. rendelet (Vhr.) 12.§ (1) bekezdése pedig kimondja, hogy a Vtv. 7.§ (2) bekezdésének d) pontja alkalmazásában a kezes a kezességi szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a vámfizetésre kötelezett a vámteher megfizetési kötelezettségének nem tesz eleget, maga fog helyette a vámhatóságnak teljesíteni.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a peres feleket a megállapított vámterhek egyetemleges megfizetésére kötelező jogerős közigazgatási határozatok felülvizsgálata nem képezhette a jelen per tárgyát. Az tehát nem volt e perben már vizsgálható, hogy az alperest az általa szállított konténerek esetében a vámfizetési kötelezettség valóban terhelte-e. Ez a vitás kérdés ugyanis csak a már lefolytatott közigazgatási eljárás tárgya lehetett. Ezért a felperes keresetét abból a tényleges helyzetből kiindulva kellett vizsgálni és elbírálni, hogy a vámhatóság három konténer vámáru vonatkozásában jogerős határozatban vámfizetésre kötelezte az alperest is (vele, mint kezessel egyetemlegesen).

Az eljárás során a felek között nem volt vitás, hogy a jogerős határozatokban megállapított fizetési kötelezettséget a vámhatóság felé a kezes, tehát a felperes teljesítette.

Annak következtében pedig, hogy a vámfizetésre jogerős határozatokkal kötelezett alperes helyett a felperes, mint kezes teljesített, jogszerűen érvényesíthette az alperessel szemben a Ptk. 276.§ (1) bekezdésében meghatározott megtérítési igényét.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a Debreceni Ítéltábla a következőkre mutat rá: A vámkezeség speciális, a polgári jogi kezességtől eltérő (a Vtv. 7.§ (1) bekezdésének a) pontjában és a (3) bekezdésében meghatározott) jogintézmény. A vámeljárásban vállalt készfizető kezesség ugyanis nem egy polgári jogi szerződést biztosít, hanem jogszabályon alapuló vámfizetési kötelezettséghez kötődő vámbiztosíték, amelynek vállalásával a kezes a vámhatósággal létesít jogviszonyt. Erre a jogviszonyra elsődlegesen a vámjog speciális rendelkezései az irányadók, a Ptk. általános rendelkezései pedig csak a vámjog által nem szabályozott kérdésekben alkalmazhatók. (KGD 1998/339., KGD 2002/62., BDT 2004/2062)

A kezes megtérítési igényével összefüggésben a speciális vámjogi szabályok nem tartalmaznak rendelkezéseket, ezért arra a Ptk. szabályai alkalmazandók.

A Ptk. 276.§ (1) bekezdése alapján pedig a vámhatóság, mint jogosult felé a kötelezett alperes helyett teljesítő felperes, mint kezes az általa megfizetett összeg megtérítése érdekében a kötelezett alperessel szemben jogszerűen léphetett fel.

A kötelezett helytállási kötelezettsége szempontjából tehát érdektelen, hogy közte és a kezes között közvetlen jogviszony nem volt, hiszen a vámkezeség érvényes létrejöttének a vámfizetésre kötelezett és a kezes megállapodása nem feltétele, amint azt helyesen az elsőfokú bíróság is megállapította. Továbbá érdektelen az is, hogy a felperes, mint vámkezes a kezességet a vámhatóság felé a vámteher megfizetésének biztosítása érdekében kire tekintettel és milyen feltételekkel vállalta.

A kezes megtérítési igényének alapossága szempontjából ugyanis nem annak volt jelentősége, hogy a kezességet a kezes kire tekintettel vállalta, hanem annak, hogy a jogosult felé a vámtartozást ki helyett teljesítette. Az alperes ezért a fellebbezésében alaptalanul állította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást kellően nem tárta fel, a hiányos tényállás alapján pedig az általa sérelmezett marasztaló döntés nem volt megalapozott.

Mindezekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint helybenhagyta, lényegében annak saját helyes indokai alapján.

Az fellebbezés eredménytelen volt, ezért az alperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján maga köteles viselni a saját ügyvédi munkadíjból és a lerótt fellebbezési eljárási illetékből eredő másodfokú perköltségeit.

A felperesnek pedig a másodfokú eljárásban (igazolt) perköltsége nem merült fel, ezért e tárgyban a Debreceni Ítéltáblának határoznia nem kellett.

Debrecen, 2008. október 18.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-